

Úvod do problematiky specifik klientů umístěných v zařízení pro seniory a seniory s chronickým duševním onemocněním

Mgr. Oldřich Kumprecht



Pobytová zařízení pro seniory

Podle zákona 108/ 2006 o sociálních službách

Domovy s pečovatelskou službou

Domovy pro seniory

Domovy se zvláštním režimem

Odlehčovací služby – respitní péče

- Zřizovatelé jsou:
- Krajské úřady, města, neziskové organizace, korporátní poskytovatelé
- Registrace poskytovatele sociálních služeb
- Kvalifikovaný personál
- Stavby jsou kolaudovány jako DPS, DS, DZR
- PBŘ, povinná požární dokumentace
- Standardy sociálních služeb podle vyhlášky 505—standard č. 14 nouzové a havarijní situace

Zařízení mimo zákon 108

- Senior home, penziony, hotely různých názvů
- Problematický legislativně právní základ
- Může být problematická péče
- Není zřejmé jaká je přesně jejich klientela
- Developerské projekty pro seniory
- Bezbariérovost, koupelny a WC uzpůsobené seniorům, SOS tlačítka atd.
- Návazná terénní pečovatelská služba

Aspekty stáří

- Pokles tělesné hmotnosti, výšky a proporcí
X vyšší hmotnost
- Zvyšuje se riziko úrazu
- Snížení pohyblivosti jedince (rychlost a pružnost jednotlivých svalů se snižuje)
- Snížení výkonnosti
- Nižší imunita

Aspekty stáří

- Změny vzhledu a vlastností kůže
- Zhoršení zraku
- Zhoršení sluchu
- Změna termoregulace (hůře se přizpůsobuje změnám počasí)
- Lámavost vlasů, šednutí vlasů, lámavost nehtů

Aspekty stáří

- Vyšší náchylnost na nemoci
- Nižší schopnost psychického výkonu
- Nízká odolnost vůči stresu
- Nižší schopnost orientace v prostředí, čase a sociální prostředí

Pravidla komunikace se seniory

- Respektujeme identitu klienta a důsledně jej oslovujeme jménem nebo odpovídajícím titulem. Nevyžádaná familiární oslovení „babi“, „dědo“ jsou ponižující.
- Důsledně se vyhýbáme zdětinšťování starého člověka. Ani s nemocnými se syndromem demence nehovoříme jako s dětmi (formou ani obsahem).
- Při komunikaci s klienty a při jejich ošetřování cílevědomě chráníme jeho důstojnost; snažíme se vyloučit podceňování a nepodložené přisuzování závažných funkčních deficitů (např. v kognitivní oblasti).
- Respektujeme princip zpomalení a chráníme seniory před časovým stresem; počítáme se zpomalením psychomotorického tempa a se zhoršenou pohyblivostí.
- Složitější nebo zvláště důležité informace několikrát zopakujeme či raději ještě napíšeme na papír.

- Aktivně a taktně ověříme možné komunikační bariéry (porucha sluchu, zraku apod.) a tomu přizpůsobíme komunikaci.
- K usnadnění komunikace se zdržujeme v zorném poli klienta, mluvíme srozumitelně a udržujeme oční kontakt. Při pochybnostech ověřujeme správné využití kompenzačních pomůcek.
- Bez ověření nedoslýchavosti nezesilujeme hlas; porozumění řeči se ve stáří zhoršuje v hlučném prostředí, proto „nepřekřikujeme“ jiný hovor, rozhlas, televizi, ale snažíme se hluk odstranit.
- © *Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, 2006*

Komunikace v krizových situacích - evakuace, nebezpečí atd.

- Mluvíme z co možná nejmenší vzdálenosti od seniora, hlasitě a stručně. Pokyny opakujeme. Snažíme se mluvit klidně. Musíme počítat s tím, že přes veškerou naši snahu, někteří klienti neporozumí. Snažíme se využít k získání potřebných informací personál.

Klienti domovů s pečovatelskou službou

- Jsou to lidé kteří jsou schopni základní sebepéče, orientují se v prostředí Domova a jeho okolí. Využívají služeb pečovatelské služby – donáška stravy, úklid domácnosti, pomoc při koupání, služby zdravotní sestry.

Klienti domovů pro seniory

- Jsou to lidé kteří z důvodu vysokého věku potřebují celodenní péči. Rozsah (od dohledu a upozornění např. na dobu podávání stravy až po klienty, kteří nejsou schopni jakékoliv sebepéče)

Klienti domovů se zvláštním režimem

- Jsou to lidé kteří z důvodu vysokého věku a **chronického duševního onemocnění** potřebují celodenní péči.
- Kombinace somatických a duševních obtíží.
- Demence a nemoci psychotického okruhu v popředí s negativní symptomatikou

Klienti odlehčovacích služeb

- Odlehčovací služby jsou provozovány zpravidla při domovech pro seniory. Klienti jsou senioři o které se primárně stará rodina, ale z důvodů nemoci, či dovolené pečující osoby je domluven přechodný pobyt v zařízení pro seniory.

- Děkuji za pozornost